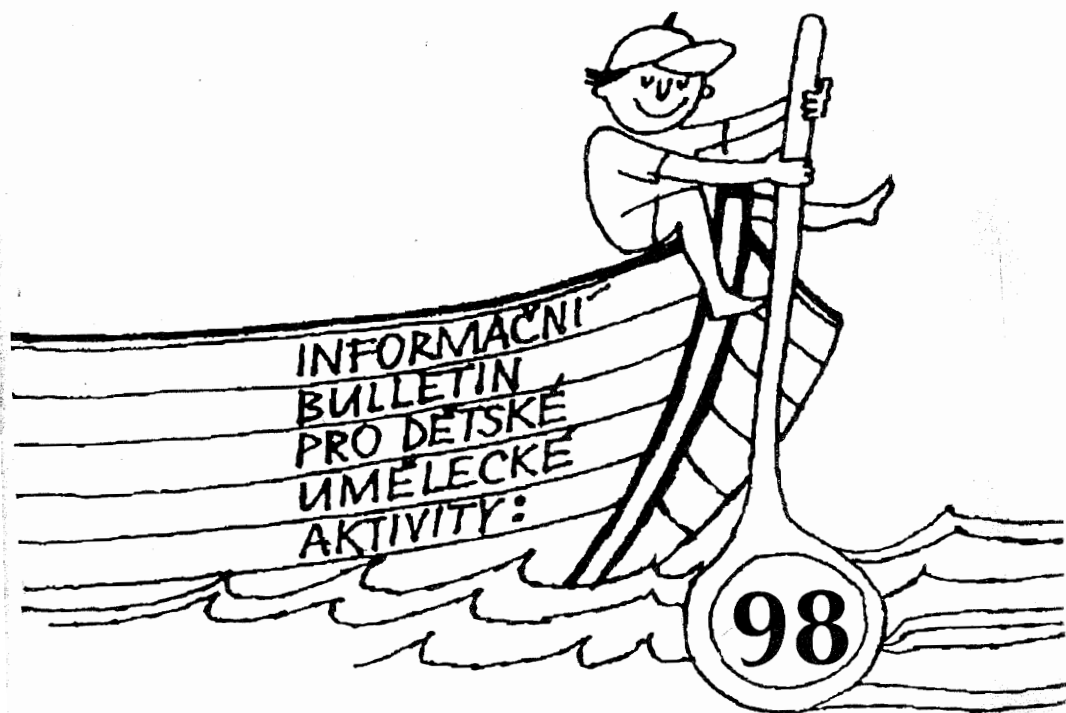

kormidlo 2

HUDEBNÍ
TANEČNÍ A POHYBOVÉ
VÝTVARNÉ
TVORIVOU DRAMATIKU
A PŘEDNES

TVORBA - TVOŘIVOST - HRA

7. celostátní dílna komplexní tvořivé hry - Litomyšl - 15.-10.10.98

První ročníky ojedinělých a tvořivými pedagogy vyhledávaných celostátních dílen TVORBA-TVOŘIVOST-HRA pořádalo Centrum dětských aktivit v ARTAMĚ zatím v těchto místech:

- v Jindřichově Hradci (únor 1992) – námět: VZDUCH
- v Třebíči (listopad 1993) – námět: ČAS
- v Polné (říjen 1994) – námět: KÁMEN
- v Mikulově (listopad 1995) – námět: VÍNO
- ve Sloupu v Čechách (říjen 1996) – námět: SVĚTLO
- v Telči (říjen 1997) – námět: PROSTOR

Filipová akce Centra dětských aktivit se letos bude konat v Litomyšli od 15. do 18. října 1998.

Pořádají ji spolu s ARTAMOU Jednotné předškolní zařízení Litomyšl a Vyšší odborná škola pedagogická (SPgŠ) Litomyšl.

Dílna je určena vedoucím dětských kolektivů všech typů – dramatických, literárních, výtvarných, hudebních (včetně dětských sborů), pohybových a tanečních (včetně dětských souborů folklorních), učitelkám mateřských škol, pedagogům základních a středních škol (nejen gymnázií, ale např. i středních pedagogických škol), pedagogům i studentům vysokých škol pedagogického zaměření, zejména PdF a FF, učitelům ZUŠ, pracovníkům center pro volný čas a domů dětí a mládeže – a všem ostatním, kteří pracují s dětmi a mládeží, a nechtějí se uzavírat jen do ulity svého oboru.

Smyslem dílny je hledat společně při praktických činnostech styčné body mezi různými oblastmi tvořivé hry a možnosti jejich propojování, doplňování a vzájemného inspirování.

Práce bude tentokrát probíhat ve čtyřech skupinách a bude mít opět společné východisko – námět. Každou skupinu povede vždy dvojice lektorů: jeden lektor dramatické výchovy a jeden lektor specializovaný na další oblast estetické výchovy – výtvarnou výchovu, hudební výchovu, pohybovou výchovu a letos poprvé také na výchovu literární.

Kromě práce v seminárních třídách je na programu litomyšlské dílny rovněž jedno z nejlepších loutkářských představení poslední sezóny – Pán prstenů podle J. R. R. Tolkiena, které připravil Matěj Šefrna se studenty SPgŠ Litomyšl. (Představení se bude konat ve starém zámeckém divadle.)

Dílna začíná ve čtvrtek 15. října ve 21 hodin, bude probíhat po celý den v pátek, po celý den v sobotu a bude zakončena v neděli 18. října ve 13 hodin.

Kurzovné pro ty, kteří budou ubytováni v internátu: 450,- Kč, kurzovné pro ty, kteří si přivezou vlastní spací pytel a budou spát na zemi v MŠ: 250,- Kč, studenti: 150,- Kč. Pro zájemce můžeme zajistit páteční a sobotní oběd v internátě (cena bude upřesněna).

Máte-li o účast v dílně zájem, zašlete vyplněnou přihlášku co nejdříve, ale nejdéle do **30. června 1998** na adresu: ARTAMA – Centrum dětských aktivit, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4-Nusle, tel.: 02/61 21 56 83, fax: 02/61 21 56 88.

Upozorňujeme, že kapacita dílny je omezena, a proto budeme přijímat přihlášky do vyčerpání volných míst.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

do dílny Tvorba-tvořivost-hra - Litomyšl 15. - 18. října 1998

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Škola nebo zařízení, kde pracuji s dětmi nebo mládeží:

.....

..... PSČ: .....

Absolvované semináře a dílny v oblasti estetické výchovy a tvořivé hry (akce, lektor apod.), ev. studium (škola, obor...):

Přihlašuji se do této seminární třídy:

V-D – Výtvarno-dramatika

H-D – Hudba-dramatika

P-D – Pohyb-dramatika

L-D – Literatura-dramatika

Pro případ, že by třída, o níž máte zájem, byla už přeplněna, uveďte další možnosti!

Mám zájem o – ubytování v internátě – ve vlastním spacím pytli v MŠ

Mám – nemám zájem o páteční a sobotní oběd v internátě SPgŠ.

(Nehodící se škrtněte)

Datum: .....

Podpis: .....

DĚTSKÁ SCÉNA '98

Jedna ze dvou nejvýznamnějších akcí v oboru dramatické výchovy se koná i v letošním roce pro zájemce o dětské divadlo, dětské loutkové divadlo a dětský přednes. Je otevřena vedoucím souborů a pedagogům dramatické výchovy bez ohledu na jejich působiště – jak těm, kteří pracují v základních uměleckých školách, tak všem ostatním, kteří se této oblasti věnují v základních školách, na gymnáziích, v domech dětí a mládeže, v centrech volného času, studentům kateder dramatické výchovy na uměleckých školách, studentům pedagogických škol a fakult apod.

Dětská scéna '98 je v pořadí už 27. celostátní přehlídkou dětských souborů a celostátní dílnou dětského přednesu. V šesti dnech budou mít účastníci příležitost zhlédnout vystoupení dětských sólových přednášečů doporučených lektorskými sbory na regionálních přehlídkách a nejzajímavější inscenace dětských souborů z celé republiky.

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury ji opět pořádá IPOS–ARTAMA ve spolupráci se Sdružením pro tvořivou dramaturgii. Spoluvyhlašovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a spolupracují na ní: IDM Praha, SKS Ústí nad Orlicí, DDM Ústí nad Orlicí, Školský úřad Ústí nad Orlicí a Městský úřad v Ústí nad Orlicí

Celostátní dílna dětského přednesu se koná od 12. do 14. června a celostátní přehlídka dětských souborů od 14. do 18. června 1998.

V průběhu Dětské scény se jako každoročně konají nejen dílny pro děti ze zúčastněných souborů, ale také semináře pro vedoucí a učitele. Dětská scéna '98 nabízí tyto seminární třídy:

Třída A – Svět v zrcadle dramatu. Učení prostřednictvím zkušenosti v dramatu/ The World in the mirror of drama. Learning through drama experience

Třída určená zahraničním zájemcům o českou dramatickou výchovu bude vedena v angličtině.

(Lektorky: **Hana Kasíková**, odb. as. katedry pedagogiky FF UK a katedry výchovné dramatiky DAMU, Praha, a **Radka Svobodová**, odb. as. katedry primární pedagogiky PdF UK, Praha)

Třída B – Dobrodružná cesta k imaginaci

Pohled do rakouské dílny dětského divadla a dramatické výchovy. Rytmus, pohyb a improvizace jako materiál k divadelní práci s dětmi. Seminář bude tlumočen do češtiny.

(Lektor: **Erich Hofbauer**, učitel dramatu z Vídně)

Třída C – Vyprávět jevištěm (Dramturgicko–režijní praktická dílna)

Zaměření na tvořivý proces od analýzy výchozího materiálu přes dynamismus a obrazivou formulaci tématu k záměrnému jevištnímu sdělení, tedy praktickou cestou od toho, CO a PROČ chci divadlem sdělit, k tomu, JAK to udělat na jevišti.

Určeno zejména (ale ne jenom) pro reflexi vlastních zkušeností vedoucích souborů, režisérů a dramaturgů (pokud vůbec lze tyto funkce v dětském divadle takto striktně rozlišovat).

Třída bude pracovat podle počtu členů v několika menších skupinách na stejném materiálu (nikoliv pro soutěž, kdo lépe, ale pro praktické odhalení možností výchozího materiálu). Výběr výchozího materiálu (text, téma, veselá příhoda či nějaký hmotný předmět apod.) bude proveden na místě v závislosti na složení, zájmu a potřebách třídy.

Nároky na účastníky dílny: Věcné – poznámkový blok, tužka, oblečení a obutí takové, ve kterém se lze válet po zemi a lézt po stěně. Nehmotné – otevřenost, odvaha a dobrá vůle.

(Lektor: **Václav Klemens**, režisér a pedagog konzervatoře v Ostravě)

Třída D – Předmět, loutka a materiál jako inspirace pro práci s dětským souborem

(Lektor: **Luděk Richter**, režisér, loutkář a odborný pracovník pro amatérské loutkářství a ARTAMÉ)

Třída E – Práce s dětským přednášečem

Praktický seminář pro vedoucí a učitele základních a dalších škol, kteří začínají pracovat s dětskými přednášeči nebo chtějí využívat dětského přednesu i při výuce českého jazyka a literatury.

- Výběr textu.
- Pochopení textu a představitost dítěte.
- Kultura přednesu (dech, hlas, artikulace atd.).
- Práce na textu – poezie i próza.

(Lektorka: **Jana Procházková**, učitelka LDO ZUŠ a gymnázia Vodňany)

Pozn.: Semináře A – D se konají od 14. do 18. června, seminář E probíhá po celou dobu Dětské scény, tedy již od 12. do 18. června 1998!

Kurzovné: 800,- Kč, seminář E: 1.000,-Kč (denní studenti 500,- Kč).

V kurzovném je zahrnuto ubytování po celou dobu přehlídky a volná vstupenka na všechna představení a doplňkové programy Dětské scény. Cestovné a stravu si hradí každý seminářista sám.

Máte-li zájem se do některé z tříd přihlásit, vyplňte přiloženou přihlášku a pošlete ji obratem, nejpozději však do **30. dubna 1998** na adresu: ARTAMA, k rukám Jaroslava Provazníka, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4. Upozorňujeme, že kapacita seminářů je omezená, a tak přihlášky přijímáme do vyčerpání volných míst.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

k účasti na seminářích Dětské scény '98

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Škola nebo zařízení, kde pracuji s dětmi nebo mládeží, a soubor, který vedu:

.....

..... PSČ: .....

Absolvované semináře a dílny dramatické výchovy, ev. studium:

Závazně se přihlašuji do této seminární třídy:

Třída B – Dobrodružná cesta k imaginaci

Třída C – Vyprávět jevištěm

Třída D – Předmět, loutka a materiál jako inspirace pro práci s dětským souborem

Třída E – Práce s dětským přednášečem

Datum: .....

Podpis: .....

DRAMATICKÁ VÝCHOVA VE ŠKOLE

4. celostátní dílna dramatické výchovy

Jičín 17. – 23. září 1998

Ojedinelá příležitost pro pedagogy a studenty, kteří se už setkali s dramatickou výchovou, zejména pro absolventy celoročních a dalších dlouhodobých kurzů, a chtějí prohloubit své znalosti o tomto oboru a kteří chtějí získat další podněty a inspiraci pro práci s dětmi a mládeží – na prvním i druhém stupni ZŠ, v mateřských školách, ve školách středních i na pedagogických a filozofických fakultách.

Vedle seminářů pořádaných v rámci Dětské scény je tato jičínská dílna nejvýznamnější každoroční akcí v oboru dramatické výchovy, a proto jsou jejími lektory nejlepší odborníci z České republiky i ze zahraničí. Letošní celostátní dílna Dramatická výchova ve škole má na programu tyto dílny:

1 – Dílna anglického dramatu

Strukturování dramatické práce a jeho techniky. Seminář bude tlumočen do češtiny. (Lektor: **Francis Prendiville**, Univerzita v Lancasteru, Velká Británie)

2 – Dramatická výchova a krásná literatura

Literární text jako materiál a inspirace pro dramatickou výchovu. Dramatická výchova jako cesta k literatuře.

(Lektorka: **Zuzana Jirsová**, učitelka LDO ZUŠ Jindřichův Hradec a gymnázia Třeboň)

3 – Přednes jako osobní výpověď – jedna z tvůrčích cest světem literatury k citlivé osobnosti

Lektorka semináře vás pozve na cestu od prvních vykročení při dramaturgické práci až k práci na přednesovém tvaru a jeho prohlubování. Na „procházku“ jsou zváni zejména učitelé literatury a dramatické výchovy. Nové přístupy a inspiraci nabídne seminář také pedagogům středních pedagogických škol, gymnázií a vysokých škol. (Lektorka: **Emma Zámečníková**, učitelka LDO ZUŠ Hradec Králové, Divadélko Jesličky)

4 – Hlasová výchova a její metodika pro učitele dramatické výchovy

Systematická praktická dílna zaměřená jak na činnosti, v nichž se pedagog naučí zacházet s vlastním dechem, hlasem a výrazem, tak na metodiku práce s dětmi – tedy na to, jak motivovat cvičení a hry tak, aby byly efektivní a aby se jejich prostřednictvím děti naučily používat svůj hlas a komunikovat slovem.

(Lektorka: **Ivana Vostárková**, pedagog KVD DAMU. Praha)

5 – Haló! Kde jsou hranice dramatické výchovy?

Zvykli jsme si oddělovat dramatickou výchovu a psychoterapii. Často se však učitel (nejen dramatické výchovy) dostává do situace, v níž chtěl nechtě vstupuje na pole velmi intimní a osobní – jak na své, tak na pole svých žáků. Co v takové situaci dělat? Couvnout, nebo pokračovat? Ukončit, nebo začít?

Neslibujeme vám, že na této dílně dostanete odpovědi, zaručujeme se však, že získáte intenzivní zážitky a inspiraci. Při práci použijeme „zvlášť“ i „smíšené“ prvky dramatické výchovy i humanistické psychoterapie (hry v rolích, práce s tělem, reflexe...).

(Lektori: **Michal Vybíral**, učitel 1. stupně ZŠ a dramatické výchovy v Plzni, a **Martin Jára**, terapeut a lektor psychoterapie)

Zahájení dílny: čtvrtek 17. 9. 1998 ve 21 hodin. Práce v seminářích třídách bude probíhat ve dnech 18. – 22. 9. denně od 9 do 18 hodin, ve středu 23. 9. od 9 do 12 hodin.

Součástí jičínské dílny budou rovněž inspirativní vystoupení některých dětských souborů, ukázky metodiky práce a další doplňkové programy.

Výše kurzovného závisí na ubytování, pro které se rozhodnete:

– Kurzovné pro ty, kteří se ubytují v kempu: 1.000,– Kč

– Kurzovné pro ty, kteří se ubytují v hotelu Paříž: 1.500,– Kč

– Studenti a řádní členové STD (ubytování jen v kempu): 600,– Kč

Nezapomeňte prosím výrazně vyznačit na přihlášce, pro jaké ubytování jste se rozhodli. Stravu a dopravu si hradí každý účastník sám.

Akreditace MŠMT ČR pod číslem 173a/97.

Přihlášky zašlete nejpozději do **30. června 1998** na adresu: ARTAMA, k rukám Niny Petrasové a Jaroslava Provazníka, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 2, tel.: 02/61215683-7, fax: 02/61215688.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

k účasti na 4. celostátní dílně Dramatická výchova ve škole – Jičín

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Škola nebo zařízení, kde pracuji s dětmi nebo mládeží:

.....

..... PSČ: .....

Absolvované semináře nebo dílny dramatické výchovy, ev. studium:

Závazně se přihlašuji do této seminární třídy:

1 – Dílna anglického dramatu

2 – Dramatická výchova a krásná literatura

3 – Přednes jako osobní výpověď

4 – Hlasová výchova a její metodika pro učitele dramatické výchovy

5 – Haló! Kde jsou hranice dramatické výchovy?

Pro případ, že by třída, o níž máte zájem, byla už přeplněna, uveďte další možnosti!

V Jičíně mám zájem o ubytování:

– v autokempu

– v hotelu Paříž

(Nehodící se škrtněte)

Datum: .....

Podpis: .....

DRAMATICKÁ VÝCHOVA A DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU aneb Cesta k jádru dramatické výchovy

Celoroční vzdělávací kurz pro učitelky mateřských škol a pro pedagogy pracující s nejmladšími dětmi

Pořadatelé: IPOS-ARTAMA, Sdružení pro tvořivou dramaturgii Praha a Centrum tvořivé dramaturgii Praha

Odborná spolupráce: katedra primární pedagogiky Pedagogické fakulty UK Praha
Akreditace MŠMT ČR: 202/97

Celoroční kurz Dramatická výchova a dítě předškolního věku je určen zájemcům zejména z řad pedagogů MŠ, ZŠ, ZUŠ, pracovníkům pedagogicko-psychologických poraden, eventuálně studentům PdF a SPgŠ:

Třída A – pro pedagogy s malými nebo žádnými zkušenostmi s dramatickou výchovou,

Třída B – pro absolventy základních kurzů a seminářů dramatické výchovy s hlubším zájmem o obor.

Na rozdíl od krátkodobých seminářů dramatické výchovy pro učitelky mateřských škol, které poskytují pouze zběžná nahlédnutí do této oblasti, celoroční kurzy pořádané Sdružením pro tvořivou dramaturgii Praha zprostředkovávají frekventantům poznání dramatické výchovy jako systému:

- umožňují proniknout do širších souvislostí dramatické výchovy nejen praktickými činnostmi, ale i na základě teoretických vstupů,
- vedou k jádru dramatické výchovy, tedy k improvizování s rolí a příběhem a možnostem jeho využívání při práci s nejmenšími,
- zaměřují se na specifika dramatické výchovné práce s dětmi předškolního věku.

V průběhu kurzu si každý seminářista připraví a realizuje také ukázkou své hodiny dramatické výchovy.

Završením kurzu je účast na týdenním soustředění v Zábřehu na Moravě **od 27. května do 2. června 1999.**

Z učebního plánu celoročního kurzu:

- Improvizování s rolí a příběhem.
- Metodika dramatické výchovy.
- Osobnostní a sociální rozvoj učitele.
- Specifika předškolního věku a psychologická hlediska.
- Mozkové zákulisí dramatické výchovy – pohledy do vývojové neurologie.
- Umělecký text a dramatická výchova.
- Pohybová kultura.
- Dramatická výchova jako obor. Historické souvislosti.

Celoroční cyklus je koncipován jako celek, z něhož si nelze vybírat jen některé předměty nebo témata. Protože základem výuky je praktická činnost frekventantů, podmínkou absolvování kurzu je pravidelná a aktivní účast.

Hlavní lektor třídy A: **PaedDr. Vlasta Gregorová**, ředitelka Fakultní MŠ se speciální péčí Praha 6.

Hlavní lektor třídy B: **Mgr. Krista Bláhová**, odb. as. katedry primární pedagogiky PdF UK Praha.

Obě třídy celoročního kurzu budou pracovat v Centru tvořivé dramatiky Praha, Arabská 681, 160 00 Praha 6, v osmi sedmnáctihodinových blocích od října 1998 do května 1999 jednou za měsíc vždy v pátek od 10.00 do 18.00 hodin a v sobotu od 8.00 do 16.00 hodin.

Termíny pro obě třídy obdrží účastníci koncem června nebo začátkem července.

Kurzovné: 1.200,- Kč. Cestovné a stravu si hradí každý účastník sám. (Pozn. pro mimopražské účastníky: V Centru tvořivé dramatiky je možné přespát za 30,- Kč/1 noc ve vlastním spacím pytli.)

Máte-li zájem účastnit se celoročního kurzu, zašlete vyplněnou přihlášku **nejpozději do 15. června 1998** na adresu: ARTAMA, k rukám Niny Petrasové, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4–Nusle, fax: 02/61215688.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

do celoročního kurzu Dramatická výchova a dítě předškolního věku

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Škola nebo zařízení, kde pracuji s dětmi:

.....

..... PSČ: .....

Absolvované semináře nebo dílny dramatické výchovy, ev. studium:

Závazně se přihlašuji do třídy A – B
(Zakroužkujte třídu, o kterou máte zájem)

Datum: .....

Podpis: .....

DRAMATICKÁ VÝCHOVA PRO SOUČASNOU ŠKOLU

Celoroční kurzy dramatické výchovy pro učitele z praxe

Zábřeh na Moravě a Praha

Pořadatelé: KLUB–KVDC Zábřeh a Centrum tvořivé dramatiky Praha ve spolupráci se Sdružením pro tvořivou dramaturgii Praha

Garant: Centrum dětských aktivit v ARTAMĚ, Praha

Odborná spolupráce: katedra primární pedagogiky Pedagogické fakulty UK Praha

Kurzy jsou akreditovány MŠMT ČR pod číslem 173/97

Krátkodobé semináře dramatické výchovy, s nimiž se stále ještě někde setkáváme, se svým rozsahem ukázaly jako nedostatečné. V několikadenních seminářích hrozí nebezpečí, že i velmi kvalitní lektor nemá dostatek času, aby probral všechny aspekty her a cvičení skutečně do hloubky. K jádru dramatické výchovy, kterým jsou improvizace s dějem a hry s rolí, na nichž je nejlépe možné modelovat mezilidské situace a učit se v nich orientovat a hledat optimální řešení, se většinou – právě z časových důvodů – vůbec nedoje. V nejlepším případě se stačí lektor dotknout několika technik, aniž má šanci vytvořit u frekventantů pevné vědomí o jejich funkci, smyslu, vývoji a směřování. V krátkodobých seminářích není ani možné zabývat se didaktikou oboru a psychologickými otázkami se všemi konsekvencemi v celku pedagogické práce. A tak lektori nemohou frekventantům zprostředkovat víc než jen dílčí pohled do problematiky, ale v žádném případě je nepřipraví na to, aby po absolvování takovýchto několikadenních seminářů mohli kvalitně a kvalifikovaně dramatickou výchovu učit.

Proto se KLUB v Zábřehu a CTD v Praze ve spolupráci se Sdružením pro tvořivou dramaturgii rozhodly uspořádat v roce 1998/99 pro učitele z praxe celoroční kurzy dramatické výchovy.

Kurz v Zábřehu je určen učitelům mateřských a základních škol (jak škol, které se přihlásily k projektu Obecné školy, tak škol, které přijaly program Národní škola nebo Základní škola), v Praze učitelům základních škol.

Cílem těchto celoročních kurzů je formou praktických cvičení (z větších částí), seminářů a přednášek zprostředkovat učitelům aktivní kontakt s dramatickou výchovou a přispět k jejich osobnostnímu rozvoji, který vyučování tomuto předmětu vyžaduje. Dále cyklus umožní frekventantům orientovat se v různých variantách aplikace dramatické výchovy (dramatická výchova jako samostatný předmět, dramatická výchova v podobě osobnostního a sociálního rozvoje, dramatická výchova jako metoda výuky) a pochopit místo dramatické výchovy v systému školní výchovy. Frekventanti kurzu si budou moci prakticky osvojit konkrétní postupy práce s dětmi jak při praktických cvičeních vedených nejvyššími lektory, s nimiž STD systematicky a dlouhodobě pracuje, tak cestou vlastních plánovacích, realizačních a hodnotících aktivit.

Celoroční cykly jsou koncipovány jako celek, z něhož si nelze vybrat jen některé předměty nebo témata. Protože základem výuky je praktická činnost frekventantů, podmínkou absolvování kurzu je pravidelná a aktivní účast.

Výuka v celoročním cyklu v Zábřehu bude probíhat v osmi dvacetihodinových blocích (1 hodina = 45 minut) vždy o víkendech (pátek celý den od 10 do 19 hodin,

sobota celý den od 8.30 do 17.00 hodin) a bude zakončena týdenním soustředěním v rozsahu celkem 56 hodin.

Termíny kurzu v Zábřehu: **2. – 3. října 1998, 6. – 7. listopadu, 4. – 5. prosince, 22. – 23. ledna 1999, 12. – 13. února, 12. – 13. března, 23. – 24. dubna a 21. – 22. května 1999.** Termín závěrečného soustředění: **27. května – 2. června 1999.**

Výuka v celoročním cyklu v Praze bude probíhat také v osmi dvacetihodinových víkendových blocích – v pátek večer od 19.00 do 21.30, v sobotu celý den od 9.00 do 18.00 a v neděli do 13.00 hodin. den od 10 do 19 hodin, sobota celý den od 8.30 do 17.00 hodin) a bude rovněž zakončena týdenním soustředěním v rozsahu celkem 56 hodin.

Termíny pražského kurzu budou upřesněny. Termín závěrečného soustředění, které se bude konat také v Zábřehu na Moravě, je rovněž **27. května – 2. června 1999.**

Kurzovné v pražském kurzu: 1.500,- Kč. Kurzovné v zábřežském cyklu bude upřesněno.

Obsahová náplň cyklů:

- Hra, kontakt, sebedůvěra: Uvolnění, soustředění, neverbální komunikace, kontakt, skupinové citění. Já a kolektiv.
- Dramatická výchova v kontextu školské reformy: Současná škola a změny stylu vyučování (proměny cílů a v souvislosti s tím proměny dalších prvků vyučování, tendence v alternativách, naše kořeny a možnosti), tvořivost jako základní fenomén proměny cílů (podstata tvořivosti, typy a rysy tvořivosti, hra ve vyučování, hra jako pedagogický jev, hra a dramatická hra, hranice hry a jiných metod aktivního učení).
- Ukázka práce s dětmi a diskuse o ní: Ukázka inspirativní práce v některé z hodin ZŠ – nastínění a naznačení možností, které dramatická výchova a její prvky a postupy nabízejí tvořivému učiteli.
- Tvořivá hra a osobnostní rozvoj učitele a žáka: Objevování sebe a okolního světa (smyslové vnímání, pozornost, paměť a představivost). Základy rytmického citění (zvládnutí rytmu a dynamiky pohybem, zvukem, slovem; rytmicko-dynamické hry). Prostorové citění. Představivost a fantazie.
- Dramatické hry a improvizace: Řešení jednoduchých konfliktů – cesta k pochopení dramatické situace a zároveň cesta k poznávání a pochopení stupnice hodnot. Kontakt a mimojazyková komunikace. Improvizace s dějem. Vytváření skupiny. Já a kolektiv. Hledání vlastní sebedůvěry. Hra v situaci. Hra v roli. Výměna rolí. Charakterizace. Strukturování školního dramatu, jeho techniky a postupy.
- Hry s materiálem, předmětem a loutkou: Rozvíjení některých tematických okruhů hlavních předmětů při práci s předmětem, materiálem, příp. jednoduchou loutkou. Předmět jako zdroj dalších možností a motivací k práci s dětmi, obohacení rejstříku dramatických her a cvičení. Obohacení dramatické hry výtvarnými hrami: hry s barvami, liniemi, tvary; inspirace výtvarnými podněty. Souvislosti výtvarné a dramatické výchovy.
- Literatura a jazyk jako inspirace pro dramatickou výchovu: Obohacení repertoáru her a možností dramatické výchovy: Hry s písmenky, hláskami, slabikami, slovy, příběhy. Literární text jako inspirace a motivace. Vlastní slovesná tvořivost.
- Úvod do teorie dramatické výchovy: Podstata a struktura předmětu. Základní orientace ve vývoji dramatické výchovy u nás a ve světě. Základní pojmy dramatické výchovy

a jejich obsah. Obsah dramatické výchovy. Cíle, metody a prostředky dramatické výchovy. Osobnost vedoucího. Možnosti klasifikace (třídění) cvičení a her. Dramatická výchova na ZŠ.

– Didaktika dramatické výchovy: Přípravy na hodiny dramatické výchovy nebo na hodiny, v nichž se podstatnou měrou uplatňují prvky a postupy dramatické výchovy. Výstupy frekventantů s ostatními kolegy a vzájemné hodnocení. Stavba hodiny. Cíle. Schopnost vést děti, motivovat je, komunikovat s nimi.

Hlavním lektorem kurzu v Zábřehu je **Jaroslav Provazník**, odb. as. katedry výchovné dramatiky DAMU, Praha, a odb. pracovník pro dramatickou výchovu v ARTAMĚ, hlavním lektorem pražského kurzu je **Michal Vybíral**, učitel 1. stupně ZŠ a dramatické výchovy v Plzni. Dalšími lektory jsou mj.: **Hana Budínská**, **Anna Tomková**, odb. as. katedry primární pedagogiky PdF UK Praha, **PhDr. Hana Kasíková**, odb. as. katedry pedagogiky FF UK a odb. as. katedry výchovné dramatiky DAMU, Praha, **Jana Procházková**, učitelka LDO ZUŠ Vodňany, **Mirek Slavík**, vedoucí souboru HUDRADLO, Zlín, a další.

Podmínkou úspěšného absolvování celoročních kurzů je co největší, nejméně však 75% aktivní účast, písemné vyhotovení přípravy alespoň na jednu lekci dramatické výchovy a realizace nejméně třicetiminutové ukázky práce. Další podmínkou absolvování kurzu je rovněž účast na pětidenním závěrečném soustředění.

Máte-li zájem absolvovat celoroční kurz dramatické výchovy v Zábřehu nebo v Praze, zašlete vyplněnou přihlášku **nejpozději do 15. června 1998** na adresu: ARTAMA, k rukám Niny Petrasové, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

do celoročního kurzu Dramatická výchova pro současnou školu 1998/1999

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Škola, kde učím: .....

Předměty, kterým vyučuji: .....

Mám zájem navštěvovat celoroční kurz:

– v Zábřehu na Moravě,

– v Centru tvořivé dramatiky v Praze (Nehodící se škrtněte)

Datum: .....

Podpis: .....

DRAMA – PŘÍBĚH – UČITEL

– Pro ty, kteří absolvovali základní celoroční kurzy dramatické výchovy a zaujalo je školní drama (strukturování dramatické práce) a možnosti práce s příběhem a rolemi,
– pro ty, kteří zkouší tento typ dramatu uplatňovat ve své práci s dětmi nebo se k tomu teprve odhodlávají,
– pro ty, kteří si kladou někdy otázky, jako například: Existují pro tento typ dramatu nějaké zákonitosti a modely? Jak vůbec drama plánovat? Kde pro drama hledat témata a jak si je formulovat? Je lépe příběh pro drama vymyslet, nebo využít literatury? Kolika různými způsoby lze pracovat se známým příběhem? Vadí, když děti znají jeho rozuzlení? Je třeba, aby učitel také vstupoval do rolí a hrál spolu s dětmi? Přijmou žáci tuto jeho novou podobu? Jaké funkce může učitel v roli plnit? A může si na to vůbec troufnout neherec?...

– pro ty všechny jsme připravili **pokračovací celoroční kurz** pod vedením **Iliny Ulrychové**, který se bude konat od října 1998 do května 1999 jednou za měsíc vždy v sobotu od 9.00 do 17.00 v Centru tvořivé dramatiky Praha, Arabská 681, 160 00 Praha 6.

Kurzovné za celý rok (8 sobot): **1000,- Kč**. Kurz pořádá ve spolupráci s **ARTAMOU** a **Centrem tvořivé dramatiky Praha Sdružení pro tvořivou dramatiku**, kterému MŠMT ČR udělilo akreditaci pro oblast dramatické výchovy pod číslem 173a/97 a speciálně na celoroční kurzy Dramatická výchova v základní škole pod č. 173/97.

Máte-li o tento pokračovací kurz zájem, zašlete vyplněnou přihlášku na známou adresu: ARTAMA, k rukám Niny Petrasové, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4 nejpozději **do 15. června 1998**. Přihlášky budou přijímány do vyčerpání volných míst.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

do celoročního pokračovacího kurzu Drama – příběh – učitel

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Absolvoval(a) jsem celoroční kurz Dramatická výchova v základní škole (uvedte konkrétně kde a v kterém roce a kde se konalo závěrečné soustředění):

Datum: ..... Podpis: .....

PRÁZDNINY TROCHU JINAK – JIŽ POČTVRTÉ

Také na letošní prázdniny připravují pedagogové olomoucké PdF UP a jejich spolupracovníci letní setkání s dramatickou výchovou. Týden, naplněný poučením, odpočinkem i relaxací, se letos bude odehrávat v příjemném prostředí lesů a kopců v rekreačním areálu Unexu Košov (asi 8 km nad Zábřehem na Moravě).

Program, z něhož si každý může vybrat podle vlastního uvážení, nabízí mj.:
– Dopolnední praktické semináře „dramiky“ (dramatické výchovy) pod vedením osvědčených lektorů **Františka Zborníka** z Jihočeské Univerzity, **Jiřího Strašky** z Ústecké Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, **Jiřího Pokorného** z Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích. Určeno pokročilým i začátečníkům v rozsahu základního i rozšiřujícího kurzu požadovaného pro učitele.

– Odpoledne: Kurz kondičního cvičení, který vede Mgr. **Eva Urbanová**. Vizualizační a relaxační cvičení pod vedením dr. **Věry Fukanové**. A také samostatné bloky: Učení ke spolupráci – týmová práce ve škole, řešení konfliktů s dětmi (PhDr. **Hana Kasíková**, Filozofická fakulta UK). Osobnostní psychologický výcvik – relaxační a energetizační techniky (PhDr. **Pavel Vacek**, Vysoká škola pedagogická, Hradec Králové). Řeč lidského těla. Principy výchovné drama-

tiky (doc. dr. **Josef Valenta**, Divadelní fakulta AMU, Praha.)

– Večerní programy se budou týkat např. práv dítěte (a učitelů...), integrace dětí s postižením (**Jan Michalík**), učebnic občanské výchovy (**Milan Valenta**), ale nebudou chybět ani noční pochod k hostinci U pyrotechnika Záruby, táborák...

Novinkou bude keramická dílna, v jejímž rámci budou mít účastníci možnost realizovat vlastní návrhy a nápady.

I letos bude zabezpečen paralelní běh letního tábora pro děti účastníků od šesti let tak, aby se mohli věnovat programu.

„Prázdniny“ se uskuteční v termínu **17. – 23. srpna 1998**.

Cena pro účastníka programu je 2.560,- Kč, pro dítě v táboře 1.580,- Kč a pro doprovod (manžel, babička, tchýně...) 1.980,- Kč. Ze zkušenosti minulých let víme, že je možno získat od školy náhradu nákladů, ať již v plné, či částečné výši, neboť jde o vzdělávací akci zaměřenou na prohloubení kvalifikace pedagogů, a to nejen ve smyslu projektu obecné a občanské školy.

V ceně je zahrnut program, celodenní strava i ubytování ve dvou- a čtyřlůžkových chatkách, ojedinele v pokojích hlavní budovy areálu.

V případě zájmu vyplňte a odešlete obratem přihlášku na adresu: dr. Milan Valenta, nám. Svobody 5, 789 85 Mohelnice.

PŘIHLÁŠKA NA PRÁZDNINY TROCHU JINAK

Jméno a příjmení: .....

Kontaktní adresa: ..... PSČ: .....

Telefon: ..... Účastník předchozího kurzu – ANO – NE

Mám zájem o ..... míst pro dospělé a ..... míst pro děti.

TÝDEN PRO MNE

Klub Hnutí sobě (HNUS) pořádá akci pro učitelky dramatické výchovy, učitelky, nejen učitelky, ale především pro ženy (na i po mateřské dovolené), které mají zájem o sebe sama.

Program zahrnuje dva základní směry:
– První směr zahrnuje vzdělávání v praktické psychologii, založené na vlastním sebepoznání, praktickou výuku v komunikaci, relaxaci (lektor PhDr. Martin Jára).

– Druhý směr předpokládá především rozvíjení si základů typologie stylového poradenství, aromaterapie, masáží a taneční terapie (lektorka Vlasta Lindová).

Termín: 9. – 16. srpna 1998.

Místo: rekreační areál podle možností (zatím v jednání).

Přibližná cena: 3.000,- Kč (kurzovné + ubytování + strava).

Přihlášky zasílejte **do 31. května 1998** na adresu: Pavla Vybíralová, Bolzanova 3, 320 25 Plzeň.

MEZINÁRODNÍ VÝTVARNÁ DÍLNA Osek u Duchcova

VÝTVYRNÉ AKTIVITY

Termín: 8. - 16. srpna 1998

Téma: Ekologie a devastace životního prostředí

Dílna, která se v roce 1995 konala v Polsku a vloni v Německu, je určena mladým výtvarníkům a zájemcům o výtvarné umění z Čech, Německa a Polska ve 16 – 18 let, kteří budou pracovat v pěti dílnách vedených zkušenými výtvarníky ze všech tří zúčastněných zemí.

Podmínkou pro účast v dílně je alespoň částečná znalost jednoho ze světových jazyků (přednostně němčiny).

Účastníci mohou pracovat v jedné z těchto dílen:

1. **Multimediální techniky** – akční umění a jeho dokumentace a zpracování v počítači, práce s internetem – lektor **dr. Jaroslav Vančát** (lektor hovoří česky a anglicky).
2. **Malba – objekt – instalace** – lektor **Petr Kvíčala** (v dílně bude přítomen tlumočník – němčina)
3. **Performance a její přesahy** – lektor **Marian Palla** (v dílně bude přítomen tlumočník – němčina)
4. **Sochařství – grafika** – německý lektor (zatím neupřesněno) – podmínkou pro účast v této dílně je znalost němčiny, lektor hovoří trochu polsky
5. **Pantomima – zničení člověka** – polský lektor (zatím neurčeno) – předpokládáme, že jazykové komplikace budou v tomto případě minimální

Účastnický poplatek bude činit 1.000,- Kč (včetně stravy a nocležného), cestovné si hradí účastník sám. Přihlášky zasílejte **do 15. června 1998** na adresu: ARTAMA, k rukám Mgr. Hany Dvorské, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4–Nusle, tel.: 02/61 215 683, fax: 02/61 215 688.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

na mezinárodní výtvarnou dílnu – Osek u Duchcova

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSC: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Zkušenosti s výtvarným uměním (školy, semináře):

Přihlašuji se do dílny (uvedte více možností, pro případ, že by vámi vybraná dílna byla již plně obsazena):

1. **Multimediální techniky**
2. **Malba – objekt – instalace**
3. **Performance a její přesahy**
4. **Sochařství – grafika**
5. **Pantomima – zničení člověka**

Požaduji bezmasou stravu ano - ne - (Nehodící se škrtněte)

Datum: ..... Podpis: .....

U nezletilých je nutný souhlas alespoň jednoho z rodičů: .....

Další akce

PŘÍBĚH HMOTY

(diskurzivní dílna)

Praha 2. – 3. května 1998

Lektoři: Ivan Špírk, Tomáš Vaněk a Petra Vargová.

Dílna se bude konat na PdF UK.

Ubytování není zajištěno.

Kontakt: Markéta Pastorová, AVP, Na Poříčí 4, Praha 1, tel.: 57950243, linka 232,233

VÝTVARNÁ VÍDEŇ

Pro všechny zájemce z řad výtvarných pedagogů pořádá AVP zájezd do Vídně (galerie, muzea, architektura) ve dnech **15 – 16. května 1998.**

Průvodci: Jakub Synecký a Jaromír Adamec. Ubytování zajištěno ve Znojme, polo-penze. Cena cca 1250,-Kč.

Odjezd v pátek dopoledne v 16.00 hod., příjezd v sobotu cca 23.00 hod.

Kontakt: Markéta Pastorová, AVP, Na Poříčí 4, Praha 1, tel.: 57950243

DÍTĚ A OBRAZ – JIHLAVA '98

9. celostátní přehlídka výtvarných kroužků a kolektivů dětí a mládeže do 19 let (dříve pod názvem Prostředí života)

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury ČR pořádá ARTAMA, pracoviště Informačního a poradenského střediska pro místní kulturu v Praze, ve spolupráci s OS Klášter Bechyně.

Pořadatel v místě: OÚ Jihlava

Spolupráce: Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava

Místo konání výstavy: Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava

Termín konání výstavy: 13. listopadu – 31. prosince 1998

Termín konání semináře: 13. – 15. listopadu 1998

Uzávěrka: Práce je třeba zaslat do 20. června 1998 na adresu ZŠ Havlíčkova 71, 586 02 Jihlava – k rukám Mgr. Mašátové. Pouze ve výjimečných případech je možné poslat práce také v době od 1. do 10. září 1998.

1. Poslání přehlídky:

- aktivizovat školní, mimoškolní a zájmovou oblast výtvarné výchovy
- podporovat tvůrčí pedagogické přístupy
- vytvářet citlivý vztah dětí a mladých lidí k výtvarnému projevu jako prostředku sebepoznání a sebevyjádření
- hledat možnosti inspirace výtvarnými uměleckými díly v práci s dětmi a mládeží
- hledat nové vazby dětských aktivit k podnětům soudobé národní a světové kultury
- zkoumat možnost přenosu zkušeností různých druhů umění a jiných oborů lidské činnosti do oblasti výtvarné výchovy dětí a mládeže
- probouzet chuť a odvahu ke vzájemným konfrontacím a výtvarnému experimentování
- vést k systematické práci s dětskými kolektivy především pomocí výtvarných projektů
- hledat různé způsoby dokumentace výtvarných aktivit a jejich zpětného využití při výchově.

2. Téma přehlídky

JIHLAVA '98 má téma DÍTĚ A OBRAZ.

Kromě toho mají vedoucí možnost přihlásit rovněž kolekce prací na volná témata.

3. Aktivity v rámci přehlídky

A) Přehlídka navazuje na podněty, které přinesly minulé ročníky, a snaží se vyhledávat talenty mezi pedagogy, kteří pak budou mít možnost ukázat svou tvorbu ve větší míře formou tzv. autorských výstav v cyklu Představujeme pedagogické projekty.

B) Přehlídka zdůrazňuje metodické aspekty ve výtvarné výchově. Proto se uskutečnily přípravné semináře:

Animace v galerii (Brno 1997)

Dítě a obraz (Ústí nad Orlicí 1997)

V roce 1999 se uskuteční 2–3 reprízy (místa a termíny jsou v jednání).

C) Smyslem přehlídky je popularizovat výsledky výtvarných aktivit dětí a mládeže a představit je veřejnosti na výstavě v listopadu a v prosinci 1998 v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě.

D) Přehlídka nabídne bilanci výsledků výtvarných aktivit dětí a mládeže za tříleté období v rozborovém semináři v Jihlavě v listopadu 1998.

4. Způsob obesílání:

Výtvarné práce nebo kolekce se posílají přímo do Jihlavy na adresu: ZŠ Havlíčkova 71, k rukám Mgr. Mašátové, 586 02 Jihlava a to do 20. června 1998. Pouze ve výjimečných případech je možné poslat práce také v době od 1. do 10. září 1998. Porota jmenovaná odbornou radou pro výtvarné aktivity ARTAMA bude zasedat ve dnech 16. – 25. září 1998.

Účast a její podmínky:

- na přehlídku JIHLAVA '98 mohou být zaslány práce všech věkových kategorií do 19 let;
- hodnoceny budou dvoj- a trojrozměrné výtvarné projevy všech druhů a technik
- budou přijímány práce volného a užitého zaměření (kresba, malba, grafika, plastika, keramika, textil, práce ze dřeva, kovu a objekty z libovolného materiálu);
- budou hodnoceny také aktivity z oblasti akčního umění (land-art, happening apod.), dokumentované fotografiemi, diapozitivy nebo videozáznamy;
- zvláštní zřetel bude brán na práce dokládající dlouhodobé projekty.

Technicko–organizační pokyny:

1. Přehlídka se obesílá přímo za jednotlivce nebo celý kolektiv.
2. Každá práce musí být opatřena štítkem se jménem a věkem autora, tématem, názvem práce, adresou kolektivu a jménem učitele. Ke kolekci přiložte evidenční list vyplněný dvakrát.
3. Ke kterékoli práci může být přiložen slovní komentář nebo magnetofonový záznam.
4. Jeden kolektiv (pedagog) může přehlídku obeslat nejvýše třiceti pracemi nebo třemi projekty.
5. Vyhodnocené práce je možné po reprízách v dalším roce na vyžádání a vlastní úhradu poštovného vrátit zpět. Pokud o práce nebude projevěn zájem případnou pořadateli.
6. Práce, které nebudou vybrány na výstavu, si lze vyzvednout osobně po skončení rozborového semináře v listopadu 1998, nejpozději však do 30. listopadu 1998; po tomto termínu nelze práce vrátit. (Pořadatel nemá možnost posílat práce zpět.)
7. Každý, kdo přehlídku obešle, obdrží pozvánku na výstavu a rozborový seminář.

Hodnocení a kritéria

Tento ročník soutěže bude probíhat formou dětského výtvarného „salonu“. Hodnocení bude probíhat poněkud volnější formou, než tomu bylo v minulých ročnících – už proto, že nejde o soutěž, ale o přehlídku. Porotu, jmenovanou ARTAMOU, budou tvořit převážně mladší, činní výtvarníci. Kromě toho však bude kdokoli z vedoucích a pedagogů mít možnost se jednání poroty v Jihlavě na vlastní náklady zúčastnit. V tom případě nám pošlete písemnou přihlášku do 20. června 1998 na adresu: ARTAMA, k rukám Hany Dvorské, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4-Nusle, tel.: 02/61215683-7, fax: 02/61215688.

Vybranou část projektu si budou moci děti samy instalovat za přítomnosti výtvarníka (po dohodě s organizátory).

Evidenční list

JIHLAVA '98 – DÍTĚ A OBRAZ

Téma: ..... evid.č.: .....

Adresa školy, DDM atd.: ..... tel.: .....

..... PSČ: .....

Jméno pedagoga: ..... tel.: .....

Adresa domů: ..... PSČ: .....

..... PSČ: .....

Seznam exponátů (souborů): ..... technika: ..... věk: .....

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

Čísl. exponátu: ..... Evidenč. č.: ..... Čísl. exponátu: ..... Evidenč. č.: .....

Téma: ..... Téma: .....

Jméno: ..... věk: ..... Jméno: ..... věk: .....

Adresa školy: ..... Adresa školy: .....

Název práce: ..... Název práce: .....

Technika: ..... Technika: .....

Jméno pedagoga: ..... Jméno pedagoga: .....

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA
DĚTSKÝCH SKUPIN
SCÉNICKÉHO TANCE

Kutná Hora – 12. – 14. června 1998

Přehlídku z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury ČR pořádají ARTAMA, pracoviště Informačního a poradenského střediska pro místní kulturu, v Praze a Sdružení pro dětskou taneční tvořivost.

V rámci přehlídky se uskuteční **tematický seminář pro vedoucí dětských skupin scénického tance.**

Seminář bude zahájen v pátek **12. června večer v 19.00** hodin a bude pokračovat v sobotu dopoledne. Odpoledne se seminaristé zúčastní celostátní přehlídky a rozborového semináře. V neděli dopoledne bude seminář pokračovat praktickým cvičením. Seminář bude ukončen v neděli v poledne.

Kurzovné činí 300,-Kč. Na základě přihlášek dostanete podrobný program.

PŘIHLÁŠKA

na seminář pro vedoucí dětských skupin scénického tance
Kutná Hora 1998

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Pracuji se skupinou scénického tance (název, místo působení): .....

Datum: ..... Podpis: .....

Vyplněnou přihlášku pošlete nejpozději do 15. května 1998 na adresu:
ARTAMA, k rukám Dany Ždímalové, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4.

DVOUSEMESTRÁLNÍ KURZ PRO VEDOUČÍ FOLKLORNÍCH KOLEKTIVŮ

8 víkendových lekcí společně připravily a pořádají Ústav lidové kultury ve Strážnici, IPOS-ARTAMA Praha a Folklorní sdružení ČR

Kurz se uskuteční v Domě kultury v Jihlavě od září 1998 do dubna 1999, vždy od pátku večera do neděle v poledne. Předpokládané termíny podzimního semestru: 18. – 20.9., 16. – 18.10., 6. – 8.11., 27. – 29.11. 1998.

Je požádáno o akreditaci kurzu u MŠMT (pro pedagogy to např. znamená možnost příspěvku na jeho úhradu a cestovné od školy nebo školského úřadu), kurz bude končen závěrečnou zkouškou a osvědčením.

Témata:

- pohybová příprava včetně základů anatomie a fyziologie,
- úvod do studia lidové kultury a umělecké problematiky lidového tance,
- metodika nácviu lidových tanců a přehled o nich v ČR,
- úvod do hudební výchovy,
- základy choreografie, pedagogiky a psychologie,
- lekce o dramaturgii,
- lidový kroj,
- mluvené slovo,
- právní a ekonomické postavení folklorních souborů.

Témata připravili přední odborníci i souboroví praktici (např. Mgr. J. a PhDr. B. Čumpelíkovi, Š. Kuželová, J. Mlíková, J. Polášková, J. Pospíšil, PhDr. A. Schauerová, PhDr. D. Stavělová, V. Svobodová aj.), z nichž někteří budou též přednášet a vést praktická cvičení.

Vstupní poplatek činí 1.200,– Kč pro rok 1998 a stejná částka pro rok 1999. Dále se předpokládá, že náklady na stravování a dopravu uhradí účastníkům vysílající kolektiv, příp. školský úřad, jeho zřizovatel, sponzor apod.

Podrobnější informace lze získat na adresách:

- Ústav lidové kultury, 696 62 Strážnice, tel.: 0631/332132, fax: 0631/332101
- ARTAMA, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha, tel.: 02/61215684–7, fax: 02/61215688
- Folklorní sdružení ČR, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha, tel.: 02/24102218, fax: 02/24214647

Pořadatelé přivítají účast zájemců ve věku od 16 let, s pohybovými předpoklady, s přiměřenou fyzickou zdatností a základními hudebními znalostmi. Závazné přihlášky zašlete do 31. května 1998 na adresu: Ústav lidové kultury, 696 62 Strážnice – zámek.

Upozorňujeme, že počet míst je omezen.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA

do kurzu pro vedoucí folklorních kolektivů

Přihlašuji se závazně do kursu pro současné i budoucí vedoucí, umělecké vedoucí a organizační pracovníky, konaného v Jihlavě v době od září 1998 do dubna 1999.

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Člen (vedoucí) folklorního souboru: .....

Datum: ..... Podpis: .....

Další akce

MĚLNICKÝ VRKOČ

Mělník 12. a 13. června 1998

Pořadatelé : FoS, Kulturní sdružení Jarošovci, Mělník, a Sdružení pro dětskou taneční tvořivost

Kontakt: Dana Ždímalová, ARTAMA

Akce zahrnuje Zemskou přehlídku dětských folklorních souborů z Čech v areálu zámku (13. června ve 14.00 hodin odpoledne) a přehlídku Mělnický vrkoč.

PODZIM '98

Seminář pro vedoucí dětských tanečních souborů.

Říjen – listopad 1998

Centrum tvořivé dramatiky Praha

Kontakt: Dana Ždímalová, ARTAMA

INSPIRACE

Folklorní večery k připomenutí 70. výročí úmrtí Leoše Janáčka.

Pořádají Vycpálkovci, umělecké sdružení Praha a Divadlo u Hasičů, Praha 2, Římská 45 (dříve divadlo Spejbla a Hurvínka)

Program:

Pátek – 15.5.

soubory -Hlubina Ostrava a Vycpálkovci Praha

Sobota – 16.5.

soubory - Valašský Vojvoda Kozlovice, Gaudeamus Praha a jako host dětský folklorní soubor Rosénka Praha.

Vstupenky v hodnotě 120,–Kč je možné objednat i zakoupit na adrese:

ARTAMA k rukám Jany Rychové a Pavlíný Čermákové, P.O.BOX 2, Křesomyslova 7, 140 16 Praha 4, tel.: 02/61215684–7

ZÁŘIJOVÝ KLUB SBORMISTRŮ

Karviná 25. – 27. září 1998

Podzimní víkendové setkání ve spolupráci s DPS Permoník Karviná.

Doplňující téma: Možnosti jevištního uplatnění dětského sboru.

Lektoři: Mgr. Eva Šeinerová, prof. Lumír Pivovarský, doc. Tomáš Novotný,
dr. Jaroslava Macková

ŘÍJNOVÝ KLUB SBORMISTRŮ

Zábřeh 9. – 11. října 1998

Víkendové setkání pro nové účastníky se bude konat v Zábřehu se zopakováním základních přednášek z minulých setkání.

Lektoři: Milan Uherek, doc. dr. Jiří Kolář, dr. Alena Tichá.

Sborové dirigování, sbormistrovská dílna, hlasová výchova, repertoár.

Podrobné informace zašleme zájemcům na základě předběžné přihlášky.

PŘEDBĚŽNÁ PŘIHLÁŠKA

Klub sbormistrů – víkendové setkání

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Mám zájem o

– zářijové víkendové setkání v Karviné (25. – 27. září 1998)

– říjnové setkání pro nové účastníky v Zábřehu (9. – 11. října 1998)

Datum: ..... Podpis: .....

Předběžnou přihlášku s označením zvoleného semináře zašlete **do 30. dubna 1998** na adresu ARTAMA, k rukám dr. Jaroslavy Mackové, Křeosmyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4, fax: 02/61215688.

8. CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA ŠKOLNÍCH DĚTSKÝCH PĚVECKÝCH SBORŮ

Uničov 5. – 7. června 1998

Z pověření a za finančního přispění MK ČR pořádají IPOS–ARTAMA a Sdružení rodičů a přátel při ZŠ ul. Jaroslava Haška v Uničově

Koncepce a odborná realizace: Centrum dětských aktivit v ARTAMĚ

Kontakt: dr. Jaroslava Macková, ARTAMA, Centrum dětských aktivit, Křeosmyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4, fax: 02/61215688.

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ DĚTSKÝCH PĚVECKÝCH SBORŮ

Nový Jičín – 30. října – 1. listopadu 1998

Z pověření a za finančního přispění MK ČR pořádají IPOS–ARTAMA a DPS Ondrášek ZUŠ Nový Jičín

Koncepce a odborná realizace: Centrum dětských aktivit v ARTAMĚ

Kontakt: dr. Jaroslava Macková, ARTAMA, Centrum dětských aktivit, Křeosmyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4, fax: 02/61215688.

Další akce

LETENSKÁ VONIČKA 1998

14. ročník přehlídky dětských pěveckých sborů – celostátní festival dětských sborů spojený s odborným seminářem

Praha 24. – 26. dubna 1998

Kontakt: Zdena a Vladislav Součkoví, sbor Radost a ZUŠ Šimáčkova 16, 170 00 Praha 7, tel. 02/877504

XVI. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL DĚTSKÝCH A MLÁDEŽNICKÝCH SBORŮ

12. – 15. listopadu 1998

Dům hudby Pardubice

Festival je spojen s odborným seminářem

Výběr sborů a pořadatel:

Vlastimil Novák, Pardubice

Spolupráce na semináři: IPOS–ARTAMA,

Kontakt: ing. Vlastislav Novák, tř. Míru 71, 530 02 Pardubice

VIII. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ HUDBY

s cenou Petra Ebena

Praha 27. – 29. listopadu 1998

Kontakt: ARTAMA, k rukám dr. Jaroslavy Modrochové, Křeosmyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4, fax: 02/61215688.

KLUB DĚTSKÉHO DIVADLA

- Pro zkušené, méně zkušené i zcela začínající vedoucí dětských a mladých divadelních, loutkářských a recitačních souborů,
- pro učitele dramatické výchovy, kteří s dětmi nebo s mladými lidmi hrají nebo mají chuť hrát divadlo ve škole i mimo školu,
- pro tvořivé pedagogy literárně dramatických oborů ZUŠ,
- pro všechny zájemce o jakoukoliv oblast divadla hraného dětmi,
- pro všechny, kteří chtějí dělat s dětmi a mladými lidmi dobré divadlo

Připravilo SDRUŽENÍ PRO TVOŘIVOU DRAMATIKU a ARTAMA (IPOS) další praktickou dílnu KLUBU DĚTSKÉHO DIVADLA, která se koná na začátku nového školního roku a na začátku nové sezóny - ve dnech 11. - 13. září 1998 v Centru tvořivé dramatiky Praha, Arabská 681, Praha 6-Červený Vrch.

Záříjová dílna bude věnována dosud málo využívaným možnostem, které divadelní práci s dětmi a mladými lidmi nabízí předmět a loutka.

Dílna není určena jen těm, kteří se zaměřují speciálně na loutkářské postupy, ale také, a především těm, kteří si na ně netroufají nebo je zatím nenapadlo jich využít.

Pokud máte o dílnu KDD zájem, vyplňte prosím přiloženou přihlášku a zašlete ji na adresu: Centrum dětských aktivit, ARTAMA, k rukám Jaroslava Provazníka, Křesomyslova 7, P.S. 2, 140 16 Praha 4-Nusle, tel. 02/61215683-7, fax: 02/61215688.

PŘIHLÁŠKA

do Klubu dětského divadla

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

..... PSČ: .....

Telefon domů: ..... Telefon do práce: .....

Rodné číslo: ..... Číslo OP: .....

Pracuji se souborem (uvedte název souboru i jeho zaměření, zřizovatele a věk jeho členů - rozpětí či průměrný věk):

Absolvované semináře dramatické výchovy, dětského divadla nebo dětského přednesu, příp. další vzdělávací či tvůrčí dílny:

Datum: ..... Podpis: .....

NÁRODNÍ DÍLNA MLADÉHO AMATÉRSKÉHO DIVADLA ŠUMPERK 1998

Termín: 14.-23.8.1998 (8 dnů práce)

Dohodnutí lektorů:

- Jana Koubková (Interpretace)
- Petr Nůsek (Jevištní šerm a akce na divadle)
- Jar. Janeček + Ivana Jirčík (Režijně-herecká příprava - prac. název)
- Jozef Krasula (na 100%) + J.A.Pitínský (na 50%) - (zatím bez názvu)
- Dik Wheeler (Physical Comedy - bude zajištěn tlumočník)

Poplatek letos cca 990,-Kč. Přihlášky a podrobnosti lze získat na adresu: ARTAMA, k rukám K.Tomase. Přihlášky zasílejte do 30. června 1998.

Vážený přítelé,

jak jistě víte, bulletin Kormidlo, který je jedním z mála zdrojů informací o kvalitních akcích a událostech ve všech oborech dětských uměleckých aktivit po celé republice (rozesíláme ho na více než 6.500 adres), je od svého počátku publikací neprodejnou. Jde nám o to, aby se informace dostávaly co nejspolehlivěji k těm, kteří je potřebují - včetně studentů. Náklady na tisk, ale zejména na poštovné jsou však tak vysoké, že bychom přivítali, kdybyste nám pomohli dobrovolným příspěvkem na tisk a rozeslání Kormidla. Pokud můžete a pokládáte naši činnost za užitečnou, máte možnost zaslat svůj dobrovolný příspěvek na konto IPOS-ARTAMA, Blanická 4, 120 21 Praha 2, č. ú.: 25038-021/0100 nebo složenkou typu C na adresu IPOS-ARTAMA. Nezapomenejte prosím vždy uvádět variabilní symbol: 30.

Děkujeme za pochopení.

Vaše

Centrum dětských aktivit v ARTAMĚ

POZOR! POZOR! POZOR!

ZPRÁVA PRO ZÁJEMCE O HRY PRO ŠEST SMYSLŮ

Oznamujeme všem, kteří mají zájem o kartotéku her, cvičení a námětů pro práci s předškolními dětmi a s dětmi na prvních stupních ZŠ **HRY PRO ŠEST SMYSLŮ**, že v nejbližších dnech vychází nové vydání této stále žádané publikace Hany Budínské o dramatické výchově. Objednat si ji můžete na adrese: IPOS - Expedice publikací, k rukám p.í Dubové, Blanická 4, P.S. 2, 120 21 Praha 2 - cena 40,-Kč.

**INFORMAČNÍ A PORADENSKÉ STŘEDISKO
PRO MÍSTNÍ KULTURU**

**ARTAMA - útvar pro neprofesionální umění
a dětské estetické aktivity**

Blanická 4

120 21 Praha 2

NOVINOVÁ ZÁSILKA

**Povoleno ředitelstvím pošt Praha
čj. NP 1473/1993 ze dne 3.8.1993**

**KORMIDLO č. 2/1998 (č. 27) - informační bulletin Centra dětských aktivit (POS-
ARTAMA) - Připravili Jaroslava Mačková, Nina Petrasová, Dana Ždímalová, Hana
Dvorská, Alena Chbová a Jaroslav Provazník - Adresa Centra dětských aktivit ARTA-
MA, Křesomyslova 7, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4 - Nusle, tel. 02/61215683-7, fax
02/61215688 - Praha duben 1998 - Nепrodějně - Podávání novinových zásilek
povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. NP 1473/1993 ze dne 3. 8. 1993.**

Irena a Jaroslav Provazníkoví

**Zvonková 2640/7
106 00 Praha 10 - Záběhovice**